

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ 147/2017
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Στ' Τμήμα)**

Συνεδρίαση της 14^{ης} Ιουνίου 2017

**Σύνθεση:
Πρόεδρος:**

Ιωάννης – Κωνσταντίνος Χαλκιάς, Αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Μέλη:

Ιωάννης Διονυσόπουλος, Παρασκευάς Βαρελάς, Γεώργιος Κανελλόπουλος, Βασιλική Τύρου, Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Γαρυφαλιά Σκιάνη, Γεώργιος Ανδρέου, Ευαγγελία Σκαλτσά, Νικόλαος Καραγιώργης, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια:

Θωμαΐς Κουρτέση, Πάρεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους(γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός Ερωτήματος: Το έγγραφο με αριθμό πρωτ.: 1130/100128/12.9.2016 του 3^{ου} Τμήματος της Διεύθυνσης Υδατοκαλλιεργειών και Αξιοποίησης Προϊόντων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται, ποιες υπηρεσίες έχουν αρμοδιότητα για τον έλεγχο τήρησης των αλιευτικών διατάξεων στις λιμνοθάλασσες και, ειδικότερα, εάν είναι αρμόδιες οι Λιμενικές Αρχές ή οι Αστυνομικές Αρχές.

Για το πιο πάνω ερώτημα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Στ' Τμήμα) γνωμοδότησε ως εξής:

ΙΣΤΟΡΙΚΟ.

1. Από το έγγραφο με αριθμό πρωτ. 1130/100128/12.9.2016 της Διεύθυνσης Υδατοκαλλιεργειών και Αξιοποίησης Προϊόντων της Γενικής Διεύθυνσης Βιώσιμης Αλιείας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και τα αναφερόμενα σε αυτό έγγραφα προκύπτει ο προβληματισμός της Υπηρεσίας για το εάν, μετά το ν. 2647/1998, με τον οποίο μεταβιβάστηκαν αρμοδιότητες στις Περιφέρειες και στην Αυτοδιοίκηση, η αρμοδιότητα τήρησης της αλιευτικής νομοθεσίας επί των λιμνοθαλασσών, που ανήκε στις Λιμενικές Αρχές, περιήλθε ή όχι στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού.

2. Η αναγκαιότητα επίλυσης του ζητήματος αυτού προκύπτει και από το έγγραφο με αριθμό πρωτ. 2141.6-4/34701/2017/15.5.2017 του Αρχηγείου Λιμενικού Σώματος (Κλάδος Α'/Διεύθυνση Ελέγχου Αλιείας), στο οποίο αναφέρεται ότι η ασάφεια που έχει ανακύψει, εξαιτίας των διατάξεων του ν.δ. 420/1977 και του ν. 2647/1998, ως προς την αρμοδιότητα των υπηρεσιών για τον έλεγχο τήρησης της αλιευτικής νομοθεσίας και της αστυνόμευσης των λιμνοθαλασσών, έχει δημιουργήσει αβεβαιότητα ως προς τη νομιμότητα του διοικητικού ελέγχου και της επιβολής των προβλεπόμενων κυρώσεων.

ΤΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ.

3. Στη διάταξη του άρθρου 102 παρ. 1 του Συντάγματος ορίζονται τα ακόλουθα:

«Άρθρο 102

1. Η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ανήκει στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού. Υπέρ των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης συντρέχει τεκμήριο αρμοδιότητας για τη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων. Νόμος καθορίζει το εύρος και τις κατηγορίες των τοπικών υποθέσεων, καθώς και την κατανομή τους στους επί μέρους βαθμούς. Με νόμο μπορεί να ανατίθεται στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης η άσκηση αρμοδιοτήτων που συνιστούν αποστολή του Κράτους».

4. Στη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 2 περ. γ' του ν. 3199/2003 (Φ.Ε.Κ. Α' 280/9.12.2003) «Προστασία και διαχείριση των υδάτων - Εναρμόνιση με την

ΓΧ

 2

Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000», ορίζονται τα ακόλουθα:

« Άρθρο 2 Πεδίο εφαρμογής - Ορισμοί

1. ... 2. Κατά την έννοια του νόμου αυτού και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του, νοούνται ως:

α)....β)....γ)«Εσωτερικά ύδατα»: είναι το σύνολο των στάσιμων ή των ρεόντων επιφανειακών υδάτων και όλα τα υπόγεια ύδατα, τα οποία βρίσκονται προς την πλευρά της ξηράς σε σχέση με τη γραμμή βάσης, από την οποία μετράται το εύρος των χωρικών υδάτων.

5. Στις διατάξεις των άρθρων 10 παρ. 1, 2, 4, όπως η τελευταία αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 1740/1987 (Φ.Ε.Κ. Α' 221/14/12/1987), 5 και 6, όπως η τελευταία αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 2040/1992 (Φ.Ε.Κ. Α' 70), και 11 του ν.δ. 420/1970 (Φ.Ε.Κ. Α' 27/31.1.1970) ορίζονται τα ακόλουθα:

«Άρθρο 10 Ρυθμιστικά μέτρα

1. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Γεωργίας μετά από γνώμη του συμβουλίου αλιείας, μπορεί να ορίζονται είτε γενικά για όλη την επικράτεια, είτε μερικά κατά περιφέρεια, ανάλογα με τις τοπικές συνθήκες, για τα εσωτερικά και θαλάσσια ύδατα, τα εξής: α)οι περιοχές και οι χρονικές περίοδοι αλιείας, τα εργαλεία, ο εξοπλισμός, οι συσκευές και οι μέθοδοι άσκησης της αλιείας, β)ο αριθμός ορισμένων τύπων αλιευτικών σκαφών ή άλλων ιπλωτών μέσων και εργαλείων, γ)οι προϋποθέσεις για την εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων υδατοκαλλιέργειας, καθώς και για την παραχώρηση των αναγκαίων για την εξυπηρέτηση των μονάδων αυτών χερσαίων και υδάτινων εκτάσεων, δ)οι προϋποθέσεις λειτουργίας και εκμετάλλευσης των δημοσίων ιχθυοτρόφων υδάτων, ε)τα είδη, τα μεγέθη και οι ποσότητες των ψαριών και άλλων υδρόβιων οργανισμών που επιτρέπεται να αλιεύονται καθώς και οι όροι ειδικής προστασίας ορισμένων υδρόβιων οργανισμών, στ)οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας αλιείας γόνου ψαριών και άλλων υδρόβιων οργανισμών, ζ)οι προϋποθέσεις, για τη χορήγηση άδειας για τοποθέτηση μόνιμων ή προσωρινών εργαλείων ή εγκαταστάσεων για αλιεία, η)οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας αλιείας με ειδικά ή νέα συστήματα αλιείας, θ)οι

προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας πειραματικής αλιείας καθώς και εισαγωγής υδρόβιων οργανισμών που προορίζονται για εμπλουτισμούς, ι) οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση επαγγελματικών και ερασιτεχνικών αδειών αλιείας, ατομικών και σκαφών, οι αρμόδιες για την έκδοσή τους αρχές, η χρονική διάρκεια ισχύος, η ανανέωση και ανάκληση των αδειών αυτών, καθώς και ο επιτρεπόμενος αριθμός αδειών αλιείας κατά περιοχή, χρονική περίοδο και αλιευτικό εργαλείο, ια) οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας απόπλου σκαφών για αλιεία σε διεθνή ύδατα και ιβ) κάθε άλλο μέτρο που αποσκοπεί στη ρύθμιση της αλιείας και στην ανάπτυξη και προστασία της αλιευτικής παραγωγής και γενικά των υδάτινων βιολογικών πόρων και υδροβιοτόπων.

2. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Γεωργίας και Εμπορικής Ναυτιλίας, καθορίζονται οι τύποι και οι προδιαγραφές των σκαφών και γενικά των πλωτών μέσων με τα οποία επιτρέπεται η αλιεία.

3. ... 4. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Γεωργίας και Εμπορίου, μπορεί να ρυθμίζονται: α) θέματα σχετικά με την κατοχή, μεταφορά, εμπορία, συντήρηση, μεταποίηση, τυποποίηση και την ποιοτική κατάταξη αλιευτικών προϊόντων και γενικά των υδρόβιων οργανισμών και β) θέματα σχετικά με την απαγόρευση κατασκευής, εισαγωγής, κατοχής και εμπορίας δικτύων και γενικά αλιευτικών εργαλείων και συσκευών.

5. Αν υπάρχει κίνδυνος μείωσης ή καταστροφής των ιχθυοαποθεμάτων και ιδιαίτερα του γόνου των ψαριών, ή άλλων υδρόβιων οργανισμών ή κίνδυνος γενικότερης διαταραχής της ισορροπίας του υδάτινου οικολογικού συστήματος ή για λόγους ρύθμισης της αλιείας, μπορεί με αποφάσεις του Υπουργού Γεωργίας, που εκδίδονται ύστερα από γνώμη του συμβουλίου αλιείας και δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, να επιβάλλονται για χρονική περίοδο μέχρι ένα έτος ειδικά ή πρόσθετα περιοριστικά της αλιείας μέτρα, σε σχέση με τις ρυθμίσεις που προβλέπονται από τα διατάγματα που εκδόθηκαν ή εκδίδονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου. Με τις αποφάσεις αυτές μπορεί να απαγορευτεί η αλιεία σε ορισμένη απόσταση από τις ακτές ή σε ορισμένο βάθος υδάτων, με ορισμένους τύπους σκαφών ή ορισμένα εργαλεία ή η αλιεία ορισμένων ειδών, μεγεθών και ποσοτήτων αλιευμάτων σε μια ή περισσότερες θαλάσσιες, λιμνοθαλάσσιες, λίμνες και ποτάμιες περιοχές.

Γ Χ

6. Τα ειδικά ή πρόσθετα περιοριστικά της αλιείας μέτρα, που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο μπορεί να επιβάλλονται για τους ίδιους λόγους με αποφάσεις του νομάρχη, που εκδίδονται ύστερα από γνώμη του νομαρχιακού συμβουλίου, για ποτάμους, λιμναίους, λιμνοθαλάσσιους και άλλους υδάτινους εσωτερικούς χώρους του νομού ... ».

«Άρθρο 11 Κυρώσεις

1. Οι παραβάτες των διατάξεων των διαταγμάτων και αποφάσεων που εκδίδονται, σύμφωνα με τις παρ. 1,2,4,5 και 6 του άρθρου 10, τιμωρούνται με τις εξής διοικητικές ποινές: α) Οι παραβάτες των διατάξεων που καθορίζουν το ελάχιστο επιτρεπόμενο να αλιευθεί μέγεθος (διαστάσεις, βάρος κ.λπ.) ψαριών και άλλων υδρόβιων οργανισμών, τιμωρούνται με πρόστιμο από διακόσιες χιλιάδες μέχρι ένα εκατομμύριο δραχμές, και με αφαίρεση της ατομικής άδειας αλιείας του κυβερνήτη, καθώς και της άδειας αλιείας του σκάφους με το οποίο πραγματοποιήθηκε η παράβαση από τριάντα ημέρες μέχρι ένα χρόνο. Σε περίπτωση υποτροπής μέσα σε μια διετία, ο χρόνος αφαίρεσης της άδειας αλιείας του σκάφους με το οποίο πραγματοποιήθηκε η παράβαση και τα όρια του προστίμου διπλασιάζονται. Επίσης ο χρόνος αφαίρεσης της ατομικής άδειας αλιείας του κυβερνήτη, εφόσον πρόκειται για το ίδιο πρόσωπο, διπλασιάζεται. β) Οι παραβάτες των διατάξεων, που καθορίζουν τους τύπους και τις προδιαγραφές των σκαφών και γενικά των πλωτών μέσων με τα οποία επιτρέπεται η αλιεία, τιμωρούνται με πρόστιμο από εκατό χιλιάδες μέχρι πεντακόσιες χιλιάδες δραχμές και προσωρινή αφαίρεση της άδειας αλιείας του σκάφους που δεν τηρεί τους τύπους και της προδιαγραφές, όπως αυτές, καθορίζονται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις. Η έναρξη της ποινής της προσωρινής αφαίρεσης της άδειας αλιείας του σκάφους αρχίζει με την πιστοποίηση του γεγονότος από τις αρμόδιες αρχές της παρ. 2 και λήγει με την πιστοποίηση από τις ίδιες αρχές της συμμόρφωσης των προδιαγραφών του σκάφους προς τα εκάστοτε ισχύοντα. Εφόσον παρέλθει χρονικό διάστημα ενός έτους από την πιστοποίηση του γεγονότος, χωρίς ο πλοιοκτήτης να προβεί σε συμμόρφωση των χαρακτηριστικών του σκάφους προς τις ισχύουσες προδιαγραφές και τύπους, παρέχεται εξάμηνη ανατρεπτική προθεσμία μετά το τέλος της οποίας η προσωρινή αφαίρεση της άδειας μετατρέπεται σε οριστική, εφόσον δεν έχει συμμορφωθεί ο ενδιαφερόμενος γ)

Οι παραβάτες των άλλων διατάξεων τιμωρούνται με αφαίρεση της ατομικής άδειας αλιείας του κυβερνήτη καθώς και της άδειας αλιείας του σκάφους, με το οποίο πραγματοποιήθηκε η παράβαση, από δέκα ημέρες μέχρι δύο μήνες και με πρόστιμο από εκατό χιλιάδες μέχρι πεντακόσιες χιλιάδες δραχμές, με εξαίρεση τα σκάφη μηχανότρατες, γριγκρί και τράτες, για τα οποία το πρόστιμο ορίζεται από διακόσιες χιλιάδες μέχρι ένα εκατομμύριο δραχμές. Σε περίπτωση υποτροπής μέσα σε μια διετία, ο χρόνος αφαίρεσης της άδειας του σκάφους με το οποίο πραγματοποιήθηκε η παράβαση και τα όρια του προστίμου διπλασιάζονται. Επίσης ο χρόνος αφαίρεσης της ατομικής άδειας αλιείας του κυβερνήτη, εφόσον πρόκειται για το ίδιο πρόσωπο, διπλασιάζεται. Η αφαίρεση, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής, της άδειας αλιείας του σκάφους με το οποίο διαπράχθηκε η παράβαση δεν αίρεται με τη μετονομασία ή με τη μετανολόγησή του ή την αλλαγή του ιδιοκτήτη ή του κυβερνήτη του.

2. Οι πιο πάνω ποινές επιβάλλονται με αποφάσεις των προϊσταμένων των οικείων: α) κεντρικών λιμεναρχείων, λιμεναρχείων και υπολιμεναρχείων αν πρόκειται για παραβάσεις σε θαλάσσιες περιοχές και λιμνοθάλασσες, β) δασικών υπηρεσιών, αν πρόκειται για παραβάσεις σε ορεινά ρέοντα ύδατα, γ) αστυνομικών αρχών αν πρόκειται για παραβάσεις σε εσωτερικά ύδατα (λίμνες, ποτάμια και άλλα υδάτινα συστήματα).».

6. Περαιτέρω, στις διατάξεις του άρθρου 3 παρ. 1 περ. 15 και 2, όπως η τελευταία αντικαταστάθηκε με το άρθρο 26 του ν. 2819/2000 (Φ.Ε.Κ. Α' 84/15.3.2000), του ν. 2647/1998 (Φ.Ε.Κ. Α' 237/22.10.1998) ορίζονται τα ακόλουθα:

«Άρθρο 3 Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στους Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού.

1. Οι ακόλουθες αρμοδιότητες που ασκούνται από υπηρεσίες του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης μεταβιβάζονται στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού.

1)... 2)... 3)... 4)... 5)... 6)... 7)... 8)... 9)... 10)... 11)... 12)... 13)... 14)... 15) Ο έλεγχος της τήρησης των διατάξεων που αφορούν την αλιεία στα εσωτερικά ύδατα (λιμνοθάλασσες, λίμνες, ιχθυοτροφεία, ποταμοί) (β.δ 866/1966, Φ.Ε.Κ. 160 Α', ν.δ. 420/1970, Φ.Ε.Κ. 27 Α', ν. 2040/1992, Φ.Ε.Κ. 70 Α' και άρθρο 8 του ν. 2332/1995, Φ.Ε.Κ. 181 Α'). ...

ΓΧ

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Δημόσιας Τάξης ορίζεται ο χρόνος έναρξης της άσκησης από τη Δημοτική Αστυνομία των αρμοδιοτήτων των περιπτώσεων 1 μέχρι και 16 της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του ν. 2647/1998. Μέχρι τότε οι αρμοδιότητες αυτές εξακολουθούν να ασκούνται από τις αστυνομικές αρχές.».
7. Ακολούθως, στη διάταξη του άρθρου 2 παρ. Α περ. 24 του π.δ. 23/2002 (Φ.Ε.Κ. Α΄ 19/7.2.2002), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του ν. 2647/1998, ορίζονται τα ακόλουθα:
- «Άρθρο 2 Αρμοδιότητες του ειδικού προσωπικού της Δημοτικής Αστυνομίας.
- Α. Το ειδικό προσωπικό της Δημοτικής Αστυνομίας ασκεί τις εξής αρμοδιότητες: 1. ..., 2. ..., 24. Τον έλεγχο της τήρησης των διατάξεων που αφορούν την αλιεία στα εσωτερικά ύδατα (λιμνοθάλασσες, λίμνες, ιχθυοτροφεία, ποταμοί) [β.δ.666/1966 (Α 160), ν.δ.420/1970 (Α27), ν.2040/1992, (Α 70) και άρθρο 8 του ν.2332/1995 (Α 181)].
8. Στη διάταξη του άρθρου 26 παρ. 1 περ. γ΄, του ν. 2819/2000, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με τη διάταξη της παρ. 12 του άρθρου 35 του ν. 3274/2004 (Φ.Ε.Κ. Α΄ 195), ορίζεται ότι: «γ. i. Από τη δημοσίευση του νόμου αυτού, η Δημοτική Αστυνομία εξακολουθεί να ασκεί τις αρμοδιότητες των περιπτώσεων 1, 2, 3, 6, 10, 12, 13, 16, 26, 29, 31 και 33 της παραγράφου Α του άρθρου 2 του διατάγματος 23/2002. ii. Οι υπόλοιπες αρμοδιότητες, που προβλέπονται στην ανωτέρω διάταξη, ασκούνται από τη Δημοτική Αστυνομία, στο σύνολό τους ή μεμονωμένα, ύστερα από προηγούμενη απόφαση του αρμόδιου Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η απόφαση αυτή εκδίδεται ύστερα από πρόταση του οικείου δημοτικού συμβουλίου και γνώμη του αστυνομικού διευθυντή του νομού. iii. Ως την έκδοση της παραπάνω απόφασης οι αρμοδιότητες αυτές εξακολουθούν να ασκούνται από την Ελληνική Αστυνομία (ΕΛ.ΑΣ.)...».
9. Στη διάταξη της παραγράφου Ι της περίπτωσης η΄ του άρθρου 75, υπό τον τίτλο «Αρμοδιότητες», του ν. 3463/2006 (Φ.Ε.Κ. Α΄ 11/8.6.2006), η οποία προστέθηκε με την παράγραφο 5 του άρθρου 94 του ν. 3852/2010 (Φ.Ε.Κ. Α΄ 87/7.6.2010), καθορίζονται οι αρμοδιότητες των Δήμων και Κοινοτήτων, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται αρμοδιότητες του τομέα Αλιείας. Σε αυτές εντάσσονται, μεταξύ άλλων, οι αρμοδιότητες για την εκμίσθωση

δημοτικών εκτάσεων για μονάδες στους τομείς αλιείας, τη συγκέντρωση και τήρηση στοιχείων της αλιείας στα εσωτερικά ύδατα, τον καθορισμό της απαγορευτικής περιόδου αλιείας και των όρων χορήγησης ερασιτεχνικών αδειών αλιείας, την αντιμετώπιση θεμάτων που αφορούν στα αλιευτικά προϊόντα, την επιβολή ειδικών ή πρόσθετων περιοριστικών μέτρων της αλιείας για ποτάμιους, λιμνοθαλάσσιους και άλλους υδάτινους χώρους, την επιβολή κυρώσεων σε όσους δεν παρέχουν πληροφορίες σχετικά με την παραγωγή και την αξία αλιευμάτων επαγγελματικών αλιευτικών σκαφών, τη χορήγηση άδειας αλιείας γόνου ιχθύων, την έγκριση χορήγησης από τις αρμόδιες αρχές αδειών αλιείας στα επαγγελματικά ή ερασιτεχνικά σκάφη, την έκτακτη αναστολή των αδειών αλιείας, την έγκριση και τροποποίηση καταστατικών αλιευτικών συνεταιρισμών, την κατασκευή και λειτουργία αλιευτικών καταφυγίων, τη γνωμοδότηση για την παραχώρηση, μίσθωση, αναμίσθωση υδάτινων εκτάσεων για την ίδρυση, επέκταση και μετεγκατάσταση μονάδων υδατοκαλλιέργειας.

10. Στη διάταξη του άρθρου 95 παρ. 1 περ. β' του ν. 3852/2010 (Φ.Ε.Κ. Α' 87/7.6.2010) ορίζεται:

«Άρθρο 95 Άσκηση πρόσθετων αρμοδιοτήτων από τους δήμους.

1 .α) ... β) Η έναρξη άσκησης των λοιπών πρόσθετων αρμοδιοτήτων που περιλαμβάνονται στις παραγράφους 1 (υπ' αριθμούς 27 έως και 29), 2 (υπ' αριθμούς 29 έως και 39), 3 (υπ' αριθμούς Β26 έως και 34) και 5 (υπ' αριθμούς 8 έως 69) του προηγούμενου άρθρου πραγματοποιείται από την 1η Ιανουαρίου 2013.».

11. Εξάλλου, με τις διατάξεις του ν. 1481/1984 (Φ.Ε.Κ. Α' 152/8.10.1984) συστήθηκε η Ελληνική Αστυνομία και υπήχθη στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης (άρθρο 2), όπου εξακολουθεί να υπάγεται τόσο με το διατάξεις του ν. 2800/2000 (Φ.Ε.Κ. Α' 29.2.2000), όσο και με τις διατάξεις του ν. 4249/2014 (Φ.Ε.Κ. Α' 73/24.3.2014). Η Ελληνική Αστυνομία (ΕΛ.ΑΣ.) χαρακτηρίστηκε από την ίδρυσή της ως Σώμα Ασφαλείας με τοπική αρμοδιότητα σε όλη την επικράτεια, εκτός από τους χώρους αρμοδιότητας του Λιμενικού Σώματος (άρθρο 8 του ν. 2800/2000, άρθρο 11 του ν. 4249/2014). Η δημοτική αστυνομία, που είχε καταργηθεί, ανασυστάθηκε με τη διάταξη του άρθρου 19 του ν. 4325/2015 (Φ.Ε.Κ. Α' 47/11.05.2015).

ΓΧ

 8

12. Τέλος, με τη διάταξη του άρθρου 15 παρ. 2 του ν. 3922/2011 το Λιμενικό Σώμα, που υπήχθη στο ιδρυθέν το έτος 1936 Υφυπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, εντάχθηκε στο Υπουργείο Δημοσίας Τάξης. Η εν λόγω διάταξη καταργήθηκε με τη διάταξη του άρθρου 73 παρ. 2 του ν. 4150/2013 (Φ.Ε.Κ. Α' 102/29.4.2013) και, μετά την ίδρυση του Υπουργείου Ναυτιλίας με το π.δ. 85/2012 (Φ.Ε.Κ. Α' 141/21.6.2012), το Λιμενικό Σώμα ανήκει στο εν λόγω Υπουργείο Ναυτιλίας (άρθρο 4 παρ. 1 του ν. 4150/2013).

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ.

13. Από το σύνολο των προαναφερθεισών διατάξεων, ερμηνευομένων αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει του όλου νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται και του σκοπού που εξυπηρετούν, συνάγονται τα ακόλουθα:

14. Η αρχή της νομιμότητας που διέπει τη λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης και το τεκμήριο νομιμότητας των ενεργειών της προϋποθέτουν την με νόμο ίδρυση των οργάνων της Διοίκησης και την ανάθεση συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων που ασκούνται σύμφωνα με το νόμο. Άσκηση αρμοδιοτήτων που δεν έχουν, κατά νόμο, ανατεθεί δεν είναι νοητή σύμφωνα με τις παραπάνω αρχές. Εξάλλου, και η μεταβίβαση αρμοδιοτήτων από ένα διοικητικό όργανο σε άλλο ρυθμίζεται από τους κανόνες περί αρμοδιότητας των δημοσίων οργάνων, σύμφωνα με τους οποίους η θέσπιση και η μεταβίβαση αρμοδιότητας γίνεται με νόμο ή με εξουσιοδοτικές διατάξεις και προϋποθέτει αφ' ενός μεν, τη νόμιμη ανάθεση της αρμοδιότητας στο όργανο που τη μεταβιβάζει, αφ' ετέρου δε, τη ρητή περιγραφή του αντικειμένου της για λόγους νομικής ασφάλειας (πρβλ ΣτΕ Ολ 2309/1992, 1607/1997).

15. Περαιτέρω, από τη διάταξη του άρθρου 11 παρ. 2 του ν.δ. 420/1970, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 παρ. 2 του ν. 2040/1992, καθίσταται σαφές ότι ο νομοθέτης, λαμβάνοντας υπόψη τις επιχειρησιακές δυνατότητες των Αστυνομικών και Λιμενικών Αρχών, χορήγησε στις Αστυνομικές Αρχές την αρμοδιότητα για την επιβολή των κυρώσεων, που προβλέπονται από την αλιευτική νομοθεσία, επί παραβάσεων που τελούνται στα εσωτερικά ύδατα (ποτάμια, λίμνες κ.λπ.) της χώρας. Από τα εσωτερικά ύδατα εξαίρεσε, ρητά, τις λιμνοθάλασσες (αβαθείς παράκτιες περιοχές, όπου συγκεντρώνεται νερό και οι οποίες επικοινωνούν με τη θάλασσα μέσω ενός, συνήθως, διαύλου),

λόγω της άμεσης σύνδεσής τους με τα θαλάσσια ύδατα, και χορήγησε τη σχετική αρμοδιότητα για την επιβολή κυρώσεων επί παραβάσεων, που τελούνται σε αυτές, στις Λιμενικές Αρχές, οι οποίες ασκούν την αρμοδιότητα αυτή και επί των θαλασσίων υδάτων.

16. Με τη διάταξη του άρθρου 3 παρ. 1 περ. 15 του ν. 2647/1998 μεταβιβάσθηκαν, στα πλαίσια της αναβάθμισης του επιχειρησιακού δυναμικού των Δήμων και των Περιφερειών για την εδαφική στρατηγική ανάπτυξης, προς τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού, αρμοδιότητες που ασκούσαν από υπηρεσίες του Υπουργείου Δημοσίας Τάξης, στις οποίες περιελήφθη και ο έλεγχος της τήρησης των διατάξεων που αφορούν στην αλιεία στα εσωτερικά ύδατα της χώρας. Η επεξήγηση δε του όρου «εσωτερικά ύδατα» που επιχειρείται στην περίπτωση 15 της παραγράφου 1 του παραπάνω άρθρου (*λιμνοθάλασσες, λίμνες, ιχθυοτροφεία, ποταμοί*) δεν μπορεί επομένως να θεωρηθεί ότι αποτελεί μεταβίβαση προς τους ΟΤΑ και της αρμοδιότητας των Λιμενικών Αρχών για την επιβολή κυρώσεων επί παραβάσεων που αφορούν την αλιεία σε λιμνοθάλασσες. Αυτό ευχερώς συνάγεται από τη γραμματική διατύπωση του άρθρου 3, το οποίο, τόσο στην πρώτη, όσο και στη δεύτερη παράγραφο αναφέρεται ρητά σε μεταβιβαζόμενες αρμοδιότητες του Υπουργείου Δημοσίας Τάξης. Όμως, όπως προεκτέθηκε (βλ. παρ. 15) στο άρθρο 11 παρ. 2 του ν.δ. 420/1970, η αρμοδιότητα επί των λιμνοθαλασσών δεν είχε υπαχθεί κατά το χρόνο δημοσίευσης του ν. 2647/1998 στις υπηρεσίες του Υπουργείου Δημοσίας Τάξης, αντίθετα με βάση τις διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 2(α) του ν.δ. 420/1970 αυτή είχε απονεμηθεί ρητά στις Λιμενικές Αρχές και ουδέποτε τους αφαιρέθηκε η αρμοδιότητα αυτή.

17. Εξάλλου από την τελεολογία των διατάξεων του ν. 3852/2010 (Καλλικράτης) και, ειδικότερα, των διατάξεων του άρθρου 94, καθίσταται σαφές ότι επιδιώχθηκε η επαναθεμελίωση της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης με λιγότερους γεωγραφικά δήμους, στους οποίους, όμως, αποδίδονται διευρυμένες αρμοδιότητες, ικανές να συμβάλλουν καθοριστικά και όχι επικουρικά στον αναπτυξιακό προγραμματισμό και στην παροχή υπηρεσιών προς τους πολίτες σε καίριους τομείς. Στα πλαίσια αυτά αποδόθηκε στους δήμους η αρμοδιότητα στον αυτοτελή τομέα της ανάπτυξης της αλιείας με

 10 ΓΧ

αρμοδιότητες, που μέχρι τότε είτε ασκούσαν από την κεντρική Διοίκηση, είτε από τη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση, με κριτήριο την τοπική διάσταση άσκησης της εν λόγω αρμοδιότητας. Επίσης, τους αποδόθηκε, μεταξύ άλλων, η αρμοδιότητα για την άσκηση εποπτείας και ελέγχου στον τομέα της αλιείας στην περιοχή δικαιοδοσίας του δήμου και η επιβολή ειδικών ή πρόσθετων περιοριστικών μέτρων της αλιείας για ποτάμους, λιμναίους, λιμνοθαλάσσιους και άλλους υδάτινους χώρους, βάσει του άρθρου 10 του ν.δ. 420/1970.

18. Από τη διατύπωση των διατάξεων της περιπτώσεως η' της παραγράφου 1 του άρθρου 75 του ν. 3463/2006, όπως προστέθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 94 του ν. 3852/2010, και ειδικότερα, από τη διάταξη των υποπεριπτώσεων 25 και 38 της περιπτώσεως η' του εν λόγω άρθρου, προκύπτει ότι απονεμήθηκε ρητά η αρμοδιότητα των δήμων για την επιβολή ειδικών ή πρόσθετων περιοριστικών μέτρων της αλιείας επί των εσωτερικών υδάτων και, ειδικότερα, επί των λιμνοθαλασσών. Σε καμία περίπτωση, όμως, με τις εν λόγω διατάξεις της περίπτωσης η' του άρθρου 75 του ν. 3463/2006, με τις οποίες διευρύνθηκαν οι αρμοδιότητες των δήμων και στον τομέα της αλιείας, δεν απονεμήθηκε σε αυτούς οποιαδήποτε αρμοδιότητα για την άσκηση ελέγχου και, κατά συνέπεια, για την επιβολή κυρώσεων, για παραβάσεις που έλαβαν χώρα στις λιμνοθάλασσες.

19. Η άποψη αυτή ενισχύεται και από το γεγονός ότι στις διατάξεις του προσφάτως εκδοθέντος π.δ. 40/2016 (Φ.Ε.Κ. Α' 61/8.4.2016), με το οποίο θεσπίζονται ρυθμίσεις για τη διενέργεια αλιείας εντός της μη ενοικιαζόμενης ή μη παραχωρημένης περιοχής της λιμνοθάλασσας Μεσολογγίου – Αιτωλικού, που αποτελεί τη μεγαλύτερη λιμνοθάλασσα της Ελλάδας, και ειδικότερα στο άρθρο 6, όπου προβλέπονται οι κυρώσεις για τις αλιευτικές παραβάσεις, γίνεται παραπομπή στο άρθρο 11 του ν.δ. 420/1970. Η παραπομπή στις διατάξεις του παλαιότερου ν.δ. καταδεικνύει ότι ο νομοθέτης γνωρίζει ότι διαχρονικά έχει αναθέσει στις Λιμενικές Αρχές την αρμοδιότητα της επιβολής κυρώσεων για αλιευτικές παραβάσεις επί των λιμνοθαλασσών και επαναλαμβάνει την βούλησή του αυτή.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ.

20. Κατ' ακολουθία των προεκτεθέντων, στο τεθέν ερώτημα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα: ΣΤ') γνωμοδοτεί, ομόφωνα, ως εξής:

Η αρμοδιότητα για τον έλεγχο και την επιβολή κυρώσεων για παραβάσεις της αλιευτικής νομοθεσίας επί των λιμνοθαλασσών εξακολουθεί, σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν.δ. 420/1970, να ασκείται από τις Λιμενικές Αρχές.

Θεωρήθηκε

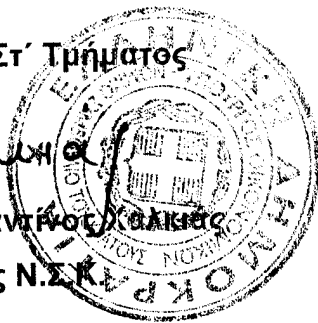
Αθήνα, 28.06.2017

Ο Πρόεδρος του Στ' Τμήματος

Γ. Χαλκιάς

Ιωάννης – Κωνσταντίνος Χαλκιάς

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Η Εισηγήτρια

Θωμάς Κουρτέση

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.